

Memo Appreciatie notitie werkinstructies

Dd 14 okt 2019, B/T en CD Vaktechniek

Aanleiding

De Adviescommissie uitvoering Toeslagen heeft de Belastingdienst/Toeslagen (hierna: B/T) gevraagd informatie aan te leveren over werkinstructies, handreikingen, vaktechnische afstemming etc. die betrekking hebben op CAF 11. Via de notitie 'Beleid en werkinstructies CAF 11 Belastingdienst/Toeslagen' met bijbehorende bijlagen is de gevraagde informatie aan de commissie verstrekt.

Kern

- In CAF 11 is in 2014 de lopende toeslag van ouders stopgezet voordat duidelijkheid bestond over het vermoedelijke recht. Deze stopzetting werd "zachte stop" genoemd, omdat nog geen terugvordering van de reeds uitbetaalde voorschotten plaatsvond.
- Voor de toezichtprocessen bij B/T zijn algemeen geldende en (binnen B/T) vaktechnische afgestemde werkinstructies en behandelkaders aanwezig. Deze zijn op intranet vindbaar.
- Er zijn binnen B/T geen vaktechnisch afgestemde werkinstructies aangetroffen waarin het proces van wel (of niet) stopzetten van lopende toeslagen is uitgewerkt.
- Er heeft in 2014 ook geen zichtbare vaktechnische afstemming met specialisten binnen B/T plaatsgevonden over de toepassing van de stopzetting. Enkele medewerkers melden dat mondeling intern vaktechnisch zou zijn afgestemd, anderen herinneren zich dat niet. B/T voorzag in die tijd zelf in vaktechnische ondersteuning, vrijwel zonder verbinding met andere onderdelen van de Belastingdienst.
- Bij CAF-zaken werd echter wel gebruik gemaakt van een "opdrachtformulier" waarmee van de CAF-zaken binnen B/T aan de specifieke behandelaars van een IST-team duidelijk maakte welke bewijsstukken over welke jaren zij moesten opvragen, op welke manier dit moest gebeuren en - gedurende de jaren 2013 t/m 2016 - op welk moment de stopzetting in het systeem moest plaatsvinden ten aanzien van de specifieke CAF-zaak.
- De opdrachtformulieren zoals toegepast bij CAF-zaken zijn niet aangetroffen bij andere toezichtprocessen binnen B/T.
- Het besluitvormingsproces over het toepassen van deze vorm van stopzetting hebben wij niet kunnen achterhalen. Elementen van het besluitvormingsproces zijn wel aangetroffen in de stukken die n.a.v. het WOB-verzoek zijn geanalyseerd. Hierover wordt u separaat geïnformeerd.
- Bij sommige CAF-zaken werd naast het opdrachtformulier tevens gebruik gemaakt van plannen van aanpak en standaardteksten, waarmee behandelaars van een IST-team ook informatie voor de aanpak kregen.
- In CAF-zaken werden meer bewijsstukken over een langere periode opgevraagd dan bij andere toezichtactiviteiten.
- U heeft eerder aan de Kamer over werkinstructies gemeld dat

Vervolg vaktechnische inbedding

- De technische mogelijkheid om de uitbetaling van toeslagen op te schorten in de systemen van Toeslagen op te nemen is in de afgelopen jaren meermaals onderzocht. In de prioritering binnen de IV-portefeuille zijn andere keuzes gemaakt. Momenteel onderzoekt B/T wederom op welke termijn het systeem kan worden aangepast om opschorting uit te kunnen voeren.
- We verwachten dat de verbeterde vaktechnische inbedding in de toekomst vele fouten kan voorkomen, doordat vaker en vroegtijdiger vaktechnische afstemming kan plaatsvinden. Dit wordt op dezelfde wijze ingericht als bij de andere directies van de Belastingdienst. U heeft de maatregelen hiervoor op 11 oktober 2018 aangekondigd. Dit is een langdurig proces waarvoor de eerste stappen zijn gezet.
- Wij wijzen u er op dat het van grote waarde is, om naast de inbedding voor rechtstoepassing ook vaktechnische inbedding voor het toezichtsproces in te richten. Daartoe zal op korte termijn een vaco toezicht bij B/T worden ingesteld.
- Tevens zal B/T invulling geven aan de concretisering van de uitvoerings- en toezichtsstrategie. Hiertoe zal B/T met de gestelde kaders van UHB een handavingsplan opstellen. Ook hierbij is sprake van een groeiproces. Hierbij wordt met name aandacht gevraagd voor de dilemma's die spelen bij activiteiten waarmee vermoedens van georganiseerd misbruik worden onderzocht bij een groot aantal burgers. Of wanneer op basis van constatering bij enkelen, overwogen wordt een groter gedeelte van de populatie in onderzoek te nemen.
- Voor de uitvoering van toezicht binnen Belastingen en Douane zijn diverse vaktechnische voorschriften in gebruik. De basis ligt in de Controle Aanpak Belastingdienst (CAB) waarin staat beschreven hoe de Belastingdienst de controle van aangiften uitvoert. Daarbij wordt ook

ingegaan op het gebruik van statistische steekproeven. Er zal worden verkend in hoeverre deze methodiek ook binnen B/T kan worden gebruikt, zowel in het reguliere toezicht als bij vermoedens van misbruik/fraude.

- Daarnaast zal de toezichtmethodiek voor B/T concreet worden vastgelegd, in een vergelijkbare notitie als de CAB. Deze notitie kan als kapstok voor nadere werkinstructies dienen. Hierdoor kan bijvoorbeeld ook het opschorten van uitbetaling van toeslagen en het uitvragen van informatie gebeuren op een manier waarbij de gerechtvaardigde belangen van burgers worden beschermd. Wij wijzen u er op dat de totstandkoming van een dergelijke notitie een groeiproces zal zijn.